

Roman

Poslana plačana v gotovini

Stevilka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
1/2 leta 20 Din, 1/4 leta 40 Din,
vse leto 80 Din. — Račun
poštne hranilnice v Ljubljani
štev. 15.393. — Dopisi: „Ro-
man“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 2. VIII. 1930 / Leto II. - Štev. 32

SIROTA Z MILIJONI

Roman v 4 knjigah

Francoski napisal Jules Mary. Poslovenil B. R.

Tretja knjiga

MED ŽIVLJENJEM IN SMRTJO

Lidija se je spustila na stol in zaprla oči, da ne bi videla, kakšen vtis bodo njena razodetja in priznanja napravila na Emila. In potlej je počasi začela pripovedovati o Roquinovih zločinih. Ničesar mu ni prikrila, ne Aličine ugrabitve, ne velikanske dedščine, katere pol je pripadalo Aličini rodbini, druga polovica pa Emilu in njegovim sorodnikom. ne tega, da je njen mož baš zaradi teh milijonov zagrešil vse te zločine. Tudi svoj lastni greh je priznala. Potlej je govorila o najnovejših dogodkih — o svoji čisti in nedolžni ljubezni do Andreja, o Roquinovem atentatu nanj in na očeta Sénéchala in na tatvino trupla v javni mrtvašnici. Ničesar ni pozabila, ničesar zamolčala.

Emil je bil Lidiji obljubil, da je ne bo prekinil — zato je ves prepaden molčal.

„Vidite, gospod, tako se je zgodilo!“ je Lidija sklenila svoje prepovedovanje. „Zdaj vidite, da je bilo prav in potrebno, da sem vam to priznala takoj ob vašem prihodu — zdaj vidite, da je resnica, ko sem rekla, da ste v strašni nevarnosti!“

Mladi zdravnik ni odgovoril. Njegov pogled je spet splaval k nesrečnemu bratu.

Lidija je padla na kolena.

„Gospod doktor, zdaj ko vse veste, ko ste čuli, kdo sem in zakaj stremim Andreju, vas rotim in zaklinjam: ne odženite me od njega, dovolite, da ostanem pri njem in mu lajšam bolečine. Potreben je ženske nege — me ženske smo nežnejše in pozornejše. Rada umrem, če mi je tako usojeno, noč in dan mu hočem streči, ne umaknem se od njegove postelje, dokler ne ozdravi!“

„Ozdravi?“ je mračno odgovoril Emil. „Ostanite pri njem,“ je nato prijazneje povzel. „Vidim, da ga ljubite. Odpustim vam, kakor bi vam tudi on odpustil, če bi vse vedel.“

Mladi zdravnik je stopil k Andrejevi postelji. Hotel ga je natanko preiskati, toda tisti trenutek je bila njegova duša tako polna obupa, da je prvič v življenju izgubil vero vase in v svoje zmožnosti. On, ki je bil tako miren in hladnokrven, kadar je bilo treba rešiti tuje življenje, je bil zdaj nemočen in majhen, ko je bilo treba iztrgati smrti rodnega brata. In pri vsem tem se je zavedal, da je dragocena vsaka minuta, sleherna sekunda, da bo morda čez uro že prepozno.

Ni se zanesel na samega sebe. Zato je poklical dva svoja tovariša, dva dobra izkušena zdravnika, ki ju je poznal še od prej. Vsi trije so preiskali Andreja. In vsi trije so si bili edini, da nesrečnemu ni rešitve, da se bo nesrečni mladenič morda ponoči zavedel, a drugega dne ne bo več preživel — razen če se ne zgodi čudež božji.

Strašni prizor z Roquinom je bil pospešil proces bolezni. Andrej je bil obsojen na smrt, ker mu je nedostajalo krvi.

Ribolov na Ljubljani

„Glej ga, ti imaš pa srečo pri ribah!“

„Da — če pojde tako dalje, bom kmalu priribaril vso kuhinjsko opravo!“

Poravnajte naročnino!

Emil je vil roke. Kaj naj stori? Ali naj čaka? Česa naj čaka?

Mladi zdravnik se je zatopil v premišljanje. Ker so bila vsa znana zdravila brezuspešna, ker je Andreja čakala gotova smrt — ali ni zdaj nastopil trenutek, da poskusi še poslednje, najnevarnejše sredstvo, ki se ga znanost boji, ker pomeni gotovo smrt, če se izjalovi? Ali ni bilo to sredstvo dovoljeno, ker bi itak brez njega bolnika čakala neizprosna smrt?

Tako je premišljeval mladi zdravnik in si klical v spomin najhujše operacije svoje prakse, vsa svoja izkustva — premišljeval je in v duhu pretehtaval.

„Kaj res ni več upanja?“ se je zdajci začul tih, trepečoč glas za njegovim hrbtom.

Emil je žalostno odkimal.

„Tudi vi obupujete?“ je zaječala Lidija.

„Prepozno sem prišel.“

Mrtvaška tišina je zavladala v sobi.

„Prepozno, prepozno!“ je zamrmral Emil.

„A vendar... morda... če bi poskusil?“ je sam pri sebi šepetal mladi zdravnik. „Če bi vendarle poskusil?“

„Če bi vendarle poskusili?“ je težko sopé odgovorila Lidija. „In zakaj ne poskusite, če je od tega odvisno Andrejevo življenje?“

„Potreboval bi mlado, vdano človeško bitje, ki bi mi pri tem pomagalo — bitje, ki bi kipelo od zdravja, mladosti in tople krvi.“

„Zakaj?“

„Ker bi mu rekel, temu bitju, če bi mi bilo vdano in bi smel z njim razpolagati, ker bi mu rekel: Glej siromaka, ki umira, ker mu manjka krvi za življenje. Ti si zdrav, življenja imaš na prebitek — daj umirajočemu nekaj tega, kar ti preveč polje v žilah, daj mu svoje krvi, daj da ti vzamem iz rame nekaj življenjskega soka, da ga pretočim v nesrečnikove žile, in videlo boš, kako se mu vrne življenje, kako ga mine slabost in mu zraste moč — in rešilo boš življenje bitja, ki je zdaj malone tvoje, ker ima nekaj tebe, nekaj tvojega bitja, ker ima tvojo kri v svojem srcu! Da, tako bi govoril temu bitju, da bi imelo zaupanje vame in bi mi brez strahu dalo roko v operacijo.“

„Tedad — tedaj je ta operacija, ki o njej govorite, gospod Sénéchal — tedaj je ta ope-

racija mogoča?“ je vprašala Lidija, vsa blede.

„Gotovo — ne samo mogoča, do zdaj se je vselej posrečila v bolnicah, kjer so jo poizkusili. Moj brat je slab in vsak zdravnik bi se bal, da mu pod nožem ne umre — toda prav zato, ker obupujem nad vsem, imam poguma, da se lotim te operacije.“

„Toda če hočete obnoviti kri v Andrejevih žilah, potrebujete krvi mladega moža, moža iste starosti?“

„Ne, spol je postranskega pomena. Vbrzgana kri se pri bolniku ne pretvori v njegovo kri — to je nemogoče, zakaj vsak človek si ustvarja kri na svoj način — nego igra samo vlogo obnovitelja. Kri je temeljna prvina telesa, če jo zboljšaš in prerodiš, ga utegneš ozdraviti. Važno je le to, da teče kri brez presledka iz enega telesa v drugo. To danes ni težko doseči — v ta namen imamo posebno cevko, po kateri steče kri iz enega telesa v drugo.“

„In vi verujete, da bi utegnila kri ženske rešiti Andreja, če še ni prepozno?“

„Da, če je ta ženska mlada in močna, potem — ponovim — je razlika v spolu docela brezpomembna. Kolikrat se v bolnicah zgodi, da dado uslužbenci, tedaj moški, svojo kri, da rešijo bolnim ženskam življenje.“

Lidija je molčala. Vročična rdečica je porbarvala njena sicer tako blede lica in oči so ji žarele. Na ustnih ji je igral nasmeh in iz črt njenega obraza se je svetilo kakor blažena skrivnost. Prijela je Emila za roko.

„Ali mar nimate tega bitja, ki si ga želite, ki naj vam napravi to uslugo, ali ga nimate tu — ali nimate mene pred seboj? Mlada sem in krepka — vzemite mojo kri, vso mojo kri, če je treba, vse moje življenje, če hočete! O, ko bi vedeli, kolikokrat me je oblila rdečica sramu, kadar se je Andrej onesvestil v mojem objemu, sramu nad tem, da sem tako močna in polna življenja, a on bolehen mladenič, kolikokrat sem Bogu potožila, da je tako krivično razdelil zdravje med ljudi, da je dal čvrstost in moč onim, ki ju niso vredni, drugi plemeniti in dobri ljudje pa od umirajo od nemoči! O, gospod, ne pahnite me od sebe, vzemite mojo kri, osrečite me, da morem rešiti Andreju življenje, onemu mladeniču, čigar smrti bi bila kriva jaz! Ne vzemite mi nepopisne sreče, da bi nekoč mogla reči: moja kri

mu je rešila življenje! Ne dajte, da bi me, ko se zave, odgnal in preklel, dajte, da mu bom smela po resnici povedati, da ga ljubim kakor sestra, kakor mati, ker teče moja kri v njegovih žilah! Odklanjate me, kaj ne? Odklanjate, ker sem zavržena ženska, da, zločinka, in ker bi moja kri mogla pokvariti kri vašega brata! Da, čutim, zavračate me — v očeh vam vidim! Blazna je moja zahteva — vidim! Še enkrat bi hotela biti srečna, a za to nimam pravice! Toliko srečo zahtevam zase, jaz sebičnica, ki je nisem vredna!”

„Ne, motite se!” je resno odgovoril Emil. „Sprejemem vašo ponudbo!”

„Sprejmete jo?” je vzkliknila Lidija, ne vedoč, ali naj verjame svojim ušesom.

„Vi mi zaupate in jaz vam!” je povzel Emil. „Velik zločin teži vašo prošlost in nimam pravice, braniti vam, da ga poplačate z velikim in plemenitim dejanjem.”

„O Bog! Kako ste dobri, gospod!” je vzkliknila Lidija. „Ne zavračate me — o, blagoslavljal vas bom, če tudi mi vzamete vso kri do slednje kapljice, samo da rešite Andreja!”

„Ne bom vas usmrtil — to Andreja ne bi rešilo. Biti moram zelo oprezen, zelo previden! Za danes zadošča, če mu vlijem toliko moči, da se zave in se poleže razjedajoča ga vročica.”

„Pripravljena sem — vzemite, kar potrebujete!” Lidija je razgalila svoje lepe polne bele lehti in jih pomolila zdravniku.

Emil ni smel več izgubljati časa. Tisti trenutek ni imel pri sebi potrebnih priprav za prenos krvi; zato je stekel k nekemu svojemu tovarišu-zdravniku, da si jih od njega izposodi. Nato se je naglo vrnil k bolniški postelji svojega brata.

Ko je mladi zdravnik stopil v sobo, je tam zagledal Valentina. Po Lidijinem popisu ga je na prvi mah spoznal in se mu ganjen zahvalil za vse, kar je storil za njegovega brata. Postala sta si takoj prijatelja — združilo ju je skupno sovraštvo proti Roquinu in markiju d' Argentalu, ter brezupna ljubezen.

Emil je le na kratko pojasnil tvegano operacijo, ki jo namerava napraviti na svojem bratu, in požrtvovalno žrtev gospe Lidije. Valentin je stisnil mladi ženi roko.

„Jaz sem prav tako mlad kakor Andrej, gospod Sénéchal,” je povzel nato, „tudi mo-

čan sem, in če bi vam moja kri mogla koristiti —”

„Ne, ne vzemite mi te sreče!” je strastno vzkliknila Lidija. „Vsi vemo, gospod Valentin, da ste dobri in plemeniti!”

Emil je Valentinu pojasnil, da je Lidijina žrtev nekaka pokora, nekaka odveza za njen greh. Da, še več: Roquin je hotel tega mladeniča umoriti, in baš njegova žena ponuja svojo kri, da ga reši!

Andrej je ves čas ležal tiho in nepremično. O vsem tem, kar se je okoli njega dogajalo, govorilo in delalo, ni ničesar razumel, ničesar čul. Njegove odprte oči so se srepo begale od Lidije do Valentina in Emila, a nikogar niso spoznale. Ko so naposled za trenutek obstale na Lidiji, je vztrepetala.

„Bojim se, da mi nikoli ne odpusti!” je zamrmrala.

Emil je pripravil svoje instrumente.

Lidija je legla na posteljo zraven Andreja in ponudila svojo levo laket. Zdravnik jo je s cevko spojil z bolnikovo desnico in zarezal s konico kirurške lancete v glavno žilo mlade žene in umirajočega Andreja. Zdrava in topla Lidijina kri je ob urezu visoko brizgnila in se nato kapljo za kapljo jela prelivati v mrzle in prazne Andrejeve žile.

Na Lidijinem obrazu se je razlil usmev blaženosti. Toda polagoma je vse njeno čutenje in mišljenje objela neka trudnost, čelo ji je jelo postajati vse bledeje in pred očmi kakor da ji je vstajal siv zastor, kakor da jo pijanost objemlje — soba se je zavrtela okoli nje in postelja se je zazibala kakor da je sredi morja. Zdajci ji je glava omahnila in oči so se ji zaprle.

Za danes je bilo dovolj. Prevelik dotok krvi v oslabele bolnikove žile bi ga bil brez dvoma umoril.

Emil je razločil obe lehti in ju obvezal. Operacija je bila končana.

„Če se v dveh urah ne pojavi izboljšanje,” je vzdihnil zdravnik, „ga bo kri zadušila.”

Nastala je mrtvaška tišina. Vsi trije so napeto upirali oči v bolnika na postelji in tesnobno čakali, kdaj se bo pokazalo prerajeno

Opozarjamo na naš novi roman

SKRIVNOST VOTLE IGLE

Začetek v današnji številki na 8. strani

življenje na tem blestem mirnem obrazu, v čigar črtah se je tajinstveno razodevala borba šibkega življenja z vsemogočno smrtjo.

Kakor je bil Emil napovedal, sta minili dve uri, ne da bi bili opazili pri bolniku niti najmanjšega učinka operacije. Šele v početku tretje ure so se jeli pojavljati znaki novega življenja, oči so izgubile nekaj prejšnjega vročnega leska, postale so pokojnejše, pogled ni bil več tako prazen. Bolnik je bil sicer še vedno videti strašno slab, toda vročica je pojenjala. Splošna znamenja so bila tedaj ugodna.

Minevale so minute, prešla je nova ura. Bolnikov pogled je postajal jasnejši, toda nesrečni mladi mož je bil še vedno videti neznanjsko truden.

V isti meri, kakor se je bolniku vračala zavest, je rasla v Lidijini duši bojazen, da je nesrečnež ne prepozna. Ni je več vzdržalo v sobi; stekla je ven.

Tako je pretekla nova ura.

Zdajci je Andrej ves začuden pogledal Valentina in potem svojega brata. Nasmehnil se je.

„Andrej!“ je vzkliknil Emil in se sklonil k bratu.

„Brat!“ je šepnil Andrej.

Spoznal ga je bil, toda napor je bil zanj prevelik; onesvestil se je.

Kakor mati mu je pomagal Emil in ko se je bolnik spet zavedel, ga je objel težak spanec.

„Ali je rešen?“ je vprašal Valentin.

„Tega zdaj še ne morem povedati,“ je negotovo odgovoril Emil. „Smrt je začasno premagana, toda kdo ve, kaj bo jutri?“

Drugi dan je bil videti Andrej še prav tako slab kakor prej in Emil, ki se je bal, da ne bi Lidije preveč oslabil, se ni upal izvesti novega prenosa krvi, čeprav se mu je zdel potreben. Toda Lidija ga je tako vnikljivo prosila, da je premagala vse zdravnikove pomisleke.

Zvečer tistega dne se je pokazalo pri bolniku prvo izboljšanje.

Pripravili so zasilno posteljo poleg Andrejeve in nanjo je Lidija legla oblečena, da pazi na bolnika. Ko je napočila noč, je tudi Emil odšel k počitku v drugo sobo. Tako sta bila Lidija in Andrej popolnoma sama v sobi.

Na omarici je gorela nočna svetiljka in s stropa je svetila slaba električna žarnica, ki je medlo in rahlo osvetljevala spalnico. Smrtna tišina je vladala v sobi, še uro so odnesli iz nje.

Minevale so ure. Andrej je še vedno ležal v globokem mirnem spanju.

„Rešen je!“ je zamrmrala Lidija. „Jaz sem ga rešila!“ je šepnila z izrazom neizrekljive sreče.

Zdajci je zaslišala z bolniške postelje šum — pogledala je tja, toda takoj je spet spustila glavo na blazino in zaprla oči.

Andrej se je bil zbudil in zavedel. Vzdignil se je na postelji in se oprl na lehti ter se zagledal v Lidijo na sosednji postelji.

Nesrečnici je skoro zastalo srce. Če jo spozna? Kaj ji poreče?

Andrej se je ozrl naokoli. Da, to so bili stari stoli, stara miza, vse pohištvo je bilo ono, ki ga je že tako dolgo poznal. Zavest se mu je popolnoma vrnila — jel je premišljati.

„Kaj naj bo ona druga postelja?“ se je vprašal polglasno. „Kdo tam leži?“ V somraku ni dobro videl, sklonil se je naprej.

Lidija je bila odvrnila obraz od njega, toda njeni dolgi, razpleteni lasje so jo izdali.

„Ženska!“ je šepnil Andrej. „Ženska pri meni! Kdo je ta ženska?“ Vzdignil se je na postelji, da bi bolje videl, toda napor je bil prehud — pal je nazaj in zajecal.

Pri tem vzdihu se je Lidija vzravnila na postelji. Sij svetiljke ji je osvetlil obraz.

Andrej jo je spoznal. Instinktivno je iztegnil roke, kakor da se je hoče ubraniti.

„Lidija! Lidija!“ je vzkliknil z izrazom neizrekljive groze.

Če bi groza in boleost mogla umoriti, bi se bila Lidija tisti trenutek zgrudila mrtva na posteljo.

Nastala je grobna tišina. Andrej se je izpraševal, ali se mu ne sanja, ali ni to, kar je bil videl, izliv mrzlice. Končno se je zbral.

„Ne, ne sanjam!“ je vzkliknil polglasno, sam sebi prav ne verujoč. In z vsem naporom svojih slabih sil se je vzdignil v postelji in počasi stopil na tla, nato pa se je opiraje se na stol in ob mizo opotekel do Lidije, ki je vsa tresoča se in s pobešeno glavo čakala, kaj bo. Andrej se je dotaknil. Še zmerom je mislil, da se mu blede.

„Lidija!“ je šibko izpregovoril. „Ti si — zdaj te spoznam! Kaj počneš tu? Kako si se upala vrniti se k meni?“

„Da, jaz sem, Andrej,“ je počasi odgovorila Lidija. „Ne odženi me — prišla sem, ker si bil hudo bolan, ker je bilo tvoje življenje v nevarnosti in te nihče ni mogel negovati in bi bil brez postrežbe umrl!“

„Ali nisi ti kriva moje bolezn, nesrečnica?“

„Andrej, bodi mi prizanesljiv!“ je mlo zaprosila mlada žena. „Ne misli zdaj na to, kaj se je zgodilo. Jaz nisem nič manj trpela kakor ti. Če bi bil umrl, te ne bi bila preživela!“

Bolnik ni odgovoril — zamislil se je, obujal si je spomin na prošlost in v duhu se mu je pojavil spomin na oni strašni prizor, ko ga je bil Roquin pobil na tla s tem da mu je povedal, kdo je Lidija.

„Tedad je res — vse to je res?“ je na glas povzel.

„Kaj?“ je vprašala nesrečna žena. O, dobro je vedela, kaj je Andreju v mislih, vendar je hotela razgovor o tem kar moči odložiti.

„Kar mi je povedal tvoj mož, bankir Roquin!“

Lidija je pobesila glavo — ni imela moči pogledati mu v oči.

„Tedad je res, priznaš? Zakaj si se skrivala pred menoj, zakaj si se obdajala z neprodorljivo zagonetnostjo — zakaj vse to? Zakaj mi nisi bila to, kar si?“

„Strah me je bilo tvoje ljubezni — bala sem se, da te ne bi vzljubila! Zdad vidiš, da sem imela vzrok.“

Andrej je čutil bolešno veselje nad tem, da razgreba še svežo rano.

„Poročena si?“ je vprašal.

„Da, poročena.“

„Žena tistega moža, ki naju je presenetil?“

„Da, njegova žena sem.“

„On je tvoj drugi mož?“

„Da — moj drugi mož.“ je mehanično ponovila Lidija z glasom, ki se je dušil v solzah.

„Preden sta se poročila, ti je bil ljubimec?“ je dalje poizvedoval Andrej. „Ljubila si ga, kaj ne? Z vso strastjo si ga ljubila, in da si priboriš svobodo in da bi mogla živeti s tem Roquinom, se nisi ustrašila niti strašnega zločina. Odgovori mi na vse to!“

„Da, bil je moj ljubimec in zaradi njega sem nekoga ubila.“

Kolinska

TVORNIKA

ČIKORIJE

„In ti si ga ljubila — ljubila si ga?“ je nadaljeval Andrej s trmoglavostjo bolnika, še globlje zasajaje si nož ljubosumja, ki je tičal v njegovem sreću.

„Da, ljubila sem ga... zelo...“ je šepnila mlada žena.

„Nesrečnica!“ je vzkliknil Andrej. In brezumen od divje jeze je stisnil svoje shušane roke okoli vratu mlade žene, kakor da jo hoče zadaviti.

„Vzemi moje življenje — ubij me, dragi!“ je zahrlopla Lidija. „Blagoslavljam te — ljubim te!“

Toda Andrej je bil prešibek — njegovi prsti so popustili, slabost ga je obšla in nezavesten se je zgrudil zraven njene postelje na tla.

Lidija ga je pobrala in nesla na posteljo. Ljubeče kakor rodna mati ga je ogrnila.

Andrej se je kmalu zavedel.

„In ti si še tako predrzna, da prideš predme?“ je iznova začel. „Ali si mar upala, da ti odpustim, da pozabim? Ali si mar mislila, da bom tako šibek in te še zmerom ljubil, kakor da ne bi vedel o tvoji sramoti? Ali mar misliš, da sem tak slabič?“

„Ne, Andrej, tega nisem mislila in tega nisem upala!“ je krotko odgovorila Lidija. „Samo en izgovor imam za svoj prihod — povedala sem ga vam že: ker ste bili v smrtni nevarnosti in niste nikogar imeli, da bi vam stre-

gel. A vendar, Andrej, preden grem, preden vas zapustim, imam še eno željo: ne srdite se name. Hotela sem si izprositi odpusčanja od vas, ker vas tako ljubim. In kakor sem prevzela velik greh nase in si otežila vest, tako naj bo moje poslednje življenje posvečeno kesu in obžalovanju. Poiščem si miren kotiček, če ne v domovini, pa zunaj Francije, kotiček, kjer me nihče ne bo poznal, kjer bom lahko jokala, kolikor bom imela solz, objokovala zločin, ki sem ga storila in ki mi je vzel vašo ljubezen. A preden pojdem, sem hotela iz vaših ust še besedico odpusčanja!"

Andrej ni odgovoril. Lidija se je zgrudila na stol.

„Andrej,“ je zašepetala, „ali res vztrajate v neizprososti?“

„Ne morem vam odpustiti,“ je povzel z glasom, ki je navzlic slabosti razodeval priduščen srd. „Preveč trpim zaradi vas! Zakaj ste pustili, da vas ljubim? Prvi trenutek, ko ste mi prišli pred oči, bi bili morali izginiti, ne bi bili smeli ugoditi mojim željam, prihraniti bi mi bili morali to strašno bolečino! Raztrgali ste mi srce in uničili mladost — nikoli več ne bo veselja v moji duši! In vi hočete, da vam odpustim, da pozabim! Kako naj kdaj udušim spomin na to ljubezen? Ta spomin tišči k tlom vse moje življenje. Če se nikoli več ne bi bili vrnili in nikoli več ne bi stopili na mojo pot, bi mi morda še bilo mogoče pozabiti vas.“

„Prav imate, Andrej!“ je odgovorila Lidija. „Blazna sem bila. Ker nisem smela zbuditi vaše ljubezni, ker je nisem smela sprejeti, bi bila morala zbežati pred njo — a za to sem bila preslaba.“

Andrej je skomignil z rameni.

„O, zaničujte me,“ je vzkliknila Lidija, „samo verjemite mi, zakaj resnico govorim — hotela sem zbežati pred vami, mislila sem na to, vendar sem vas že takrat ljubila. Da, ljubila sem vas, in čim bolj sem se vdajala tej ljubezni, tem bolj je rasla tudi vaša naklonjenost do mene — in tedaj sem se zbala za vas, hotela sem vam prihraniti boleost, ki bi vam nastala, če za zmerom odidem od vas. Hotela sem zbežati, toda moj sklep se je stopil pred mislijo, da morda zdajle sedite pri oknu in gledate, kdaj pridem, in ste nesrečni ob misli, da me ne bo. Blazno je to bilo od mene — vem! Toda ravnala sem tako zaradi vas, An-

drej, če bi bilo zaradi mene, bi bila prenesla boleost, ker sem močna. Zaradi vas sem bila šibka, ker sem vedela, kako vas bo moj odhod bolel.“

Andrej je še vedno molčal.

Lidija ga je pogledala z boječo napetostjo. „Torej mi res ne morete odpustiti?“ je z muko naposled vprašala.

„Ne morem!“

„Nikoli? Nikoli?“ je ponovila s čudno mirnim glasom.

„Ne — ne morem si tega misliti!“

„Tedaj me sovražite?“

„Globoko rano ste mi zasekali, ubili ste v meni ljubezen!“

„Res je, Andrej,“ je trpko odgovorila, „rabila sem vas. Odgovorili ste mi kakor čutite — ne bom več silila v vas.“

To rekši se je Lidija vrnila nazaj k svoji postelji, nemno, brez vsake nadaljnj besede. Na kaj je mislila nesrečnica? Kakšen usoden naklep je zorel v njenih motnih očeh?

Zdajci je počasi segla z desnico po levi lehti in si zavihala rokav. Prikazala se je obveza.

„Andrej,“ je še enkrat vprašala, „ali mi res ne boste nikoli odpustili?“

„Nikoli!“ je mrzlo odgovoril mladi mož.

„Potem pa pojdem. Z Bogom, dragec!“

„Z Bogom!“ je odzdravil Andrej.

Mlada žena je odtrgala obvezo. Rana je bila še sveža in iz nje se je vlila kri. Lidija je pobesila glavo in spustila laket, da ji je omahnila ob izvotu, in tako je pričakovala smrti. Naglo je tekla kri, toplo ji je curljala po roki in ji močila obleko. Čudna trudnost se je je jela polasčati, prav taka kakor prejšnji dan, ko ji je doktor odprl žilo. Tema se ji je storilo pred očmi in soba z vsem, kar je bilo v njej, se je zavrtela okoli nje. Bila je kakor v omotici, kakor pijana močnega vina.

To je bila smrt — smrt, ki je Lidija sanjala o njej, sladka, lepa, nezaznavna smrt.

Še enkrat se ji je za trenutek vrnila zavest.

„Andrej... Andrej... nikoli? Ne odpustiš... mi?“ je šepnila z zamirajočim glasom.

„Ne morem odpustiti!“ je prišel odgovor z bolnikove postelje.

Globoka tišina je zavladala, le kri je curljala, a Andrej tega ni čul.

Nesrečna žena je bila že skoro na pragu smrti, ko je stopil v sobo mladi zdravnik.

„Kako ti je?“ je vprašal brata.

„Hjala,“ je odgovoril Andrej.

„Zdi se mi, da si nekaj govoril?“

„Da, z Lidijo.“

Emil je pogledal proti postelji mlade žene in se zdrznil. Lidija je bila mrliško bleda in njene trepalnice so postajale višnjevkaste. Mladi zdravnik se je sklonil k njej. Takrat je uzrl obvezo na tleh in vso krvavo obleko. Razumel je, kaj se je zgodilo.

„O usoda,“ je zamrmral in vzdignil njeno okrvavljeno laket. „Umreti je hotela!“

„Kaj praviš?“ je vprašal Andrej.

„Mislim, da se je med vama odigral strašen prizor. Žena umira in ti si kriv njene smrti!“

„Umira? Jaz kriv njene smrti?“ je zajec-ljal Andrej.

„Da, ti — ne taji!“

„Umira? Kaj si je storila?“

„Kaj ti ni še nič povedala?“

„Ne razumem — kaj povedala?“

„Vidiš, Andrej, da zdaj živiš, se moraš njej zahvaliti, ona ti je rešila življenje! Kri, ki teče v tvojih žilah in ti vrača moč, ta kri je Lidijina! Tvoje življenje je Lidijino življenje! Saj si gotovo že čul o transfuziji krvi?“

„Da, medicinci so mi pravili o tem.“

„Nu, taka transfuzija krvi je tebe rešila smrti. Lidija je dala svojo kri, da oživi tvoje ugašajoče življenje. In glej, zdaj je hotela umreti: strgala si je obvezo in si odprla še svežo rano. In med tem ko si z njo govoril, je uboga žena prelivala kapljo za kapljo svojo kri — tisto kri, ki je tebi ohranila življenje!“

„O Bog!“ je presunjen vzkliknil Andrej. „To je storila? In zdaj je mrtva? Lidija mrtva?“

Med tem je bil Emil položil onesvestlo ženo na posteljo, ji ustavil kri in obnovil obvezo ter prislusnil utripu srca. Žila je še bila, a zelo slabo.

„Ne, še živi!“ je odgovoril zdravnik. „Hvala Bogu, še živi in ob skrbni postrežbi bo ostala pri življenju. Upam, da ne boš imel njenega življenja na vesti. Res, ta žena je hudo grešila, toda kazni, ki jo je plačala za greh, ni nič manjša od njenega zločina. Dolžan si ji odpustiti, Andrej, moraš ji odpustiti, da bo ži-

Anekdote

Iz nemško-francoske vojne leta 1870/71 pripoveduje tole:

Grof Bismarck je dobil od cesarja Viljema I. ukaz, naj preda enemu izmed vojakov, ki so se izkazali posebne junake, železni križ 1. reda. Ko so mu privedli vojaka, ki je zaslužil to odlikovanje, ga je hotel kancelar preizkusiti. Vprašal ga je, ali ne bi morda rajši vzel, če ni premožen, namestu križca sto tolarjev. Vojak ga je vprašal, koliko je križec vreden. „Tri tolarje po kovini,“ je odgovoril Bismarck. „Potem mi dajte 97 tolarjev in križec,“ je odvrnil vojak. Pravijo, da sta Bismarcka vojakova ostroumnost in premetenost tako presenetili, da je brez ugovora ustregel njegovi želji.

Greta Garbo, sultan in Smrt

Greta Garbo rada pripoveduje tole zgodenco:

„Nekega dne je sultan zagledal svojega angleškega vrtnarja, ki je ves prestrašen hitel proti njemu.

„O, sultan,“ je rekel trepetajoč po vsem životu, „strah me je! Zakaj pravkar sem na vrtu, ko sem prekopaval, zagledal Smrt, ki mi je pomigala. Daj mi svojega najbržega konja; če z vso naglico oddirjam, morda še pridem do Isphana in ji uidem.“

„Vzemi si konja, ki ga želiš,“ je odgovoril vladar in tudi sam šel na vrt, da vidi Smrt.

„Dober dan,“ jo je ogovoril, „to nisi lepo storila! Zakaj si pomigala mojemu vrtnarju in ga preplašila?“

„Nisem ga hotela ostrašiti,“ je odgovorila Smrt. „Če sem mu res pomignila, se je to zgodilo samo iz presenečenja; zakaj začudilo me je, da ga vidim v tvojem vrtu, ko je v moji knjigi zapisano, naj grem ponj v Isphana...“

Kralj in astrolog

Pod tiransko vladavo francoskega kralja Ludovika XI. je bil dvorni astrolog Galeotti eden izmed redkih, ki si je znal ohraniti vladarjevo naklonjenost; a tudi on se je kralju zameril, ko mu je napovedal smrt njegove matrese in se je njegova prerokba čez teden dni izpolnila. Kralju se je stvar zdela tem manj razumljiva, ker astrologiji sploh ni veroval. Zato je sklenil Galeottija kruto kaznovati. Pozval je astrologa k sebi, straži pa je zapovedal, naj ga na dano znamenje vrže skozi okno. Nato ga je vprašal:

„Moder človek si in umeš čitati bodočnost. Povej mi tedaj, kakšne smrti boš umrl?“

Astrolog, ki je vladarja dobro poznal, je odgovoril:

„Zvezde nič ne povedo o načinu moje smrti, samo to vem, da me doleti natanko 22 ur pred smrtjo Vašega Veličanstva.“

Ludovik ga je milostno odpustil.

vela in obžalovala svoj greh. Nisi ji hotel odpustiti, kaj ne? Vidiš, zato si je nesrečnica hotela vzeti življenje!“

„Da, nisem ji hotel odpustiti!“

SKRIVNOST VOTLE IGLE

Roman

Napisal Maurice Leblanc

Prvo poglavje

STREL

Raymonde je prisluhnila. Še enkrat in potem spel se je začul sumljivi šum, dovolj glasno, da se je razločil iz vseh nejasnih glasov globoke nočne tišine, a vendar tako rahlo, da ni mogla reči, ali prihaja od blizu ali od daleč, ali je nastal znotraj zidov prostranega gradu ali zunaj v temnem zatišju parka.

Tiho je vstala. Njeno oko je bilo priprto; odprla je oknici na stežaj. Mesečina je ležala na pokojni krajini, kjer so se iz trat in grmovja vzpenjale v mračnih obrisih razvaline stare opatiije, okrški slopov, raztrgani obloki in ostanki opornih stebrov. Rahel vetrič je vel čez nje med golimi vejami častiljivih debel in gibal listje, kličoče v gostem grmičju.

In zdajci spet isti šum... Od spodaj je prihajal in z leve, tedaj z zapadnega krila gradu.

Ceprav je bila deklica pogumna in hrabra, jo je vendar prešinil strah. Smuknila je v obleko in vzela žveplenke.

„Raymonde... Raymonde...“

Nežen glas, skoro kakor dih, je poklical iz sosednje sobe. Stopila je k vratom, ki so bila priprta, tedaj pa je planila iz sobe njena sestrična Suzana in omahnila v njene roke.

„Raymonde... ali si ti? Si čula?“

„Da... Mar ne spiš?“

„Mislim, da me je pes zbudil... že dolgo... a zdaj ne laja več. Koliko je ura?“

„Okoli štirih bo.“

„Slišiš?... Nekdo hodi po salonu, prav go-tovo!“

„Ne boj se, Suzana — saj je tvoj oče v hiši.“

„Toda on je v nevarnosti, ker spi zraven salona.“

„Tudi gospod Daval je tu.“

„Na drugem koncu gradu... Kako naj čuje?“

Nista vedeli, kaj naj storita. Ali naj zavpijeta? Pokličeta na pomoč? Nista se upali; strah ju je bilo celo lastnega glasu. Takrat pa je

Suzana, ki je bila stopila k oknu, pridrušeno vzkriknila:

„Glej... neki človek... tam pri basénu!“

Res se je neki moški z naglimi koraki oddaljeval. Pod pazduho je nosil precejšen predmet, ki ga ni mogla razločiti in ki se mu je opletal ob noge in ga oviral pri hoji. Videla sta ga, kako je hitel mimo stare kapele proti majhnim vratom v zidu. Ta vratca so morala biti odprta, zakaj mož je zdajci izginil, ne da bi bili čuli škripanje tečajev.

„Iz salona je prišel,“ je šepnila Suzana.

„Ne, čez stopnice in vežo bi bil prišel bolj na levo... Razen če...“

Ista misel je prešinila obe. Sklonili sta se skozi okno. Pod njima je bila prislunjena na zid lestev, ki je segala do prvega nadstropja. V mesečini, ki je obsevala kameniti balkon, sta zagledali drugega moža, ki se je zavihtel čez ograjo in se spustil po lestvi ter izginil po isti poti.

Suzana je vsa v strahu kleknila na kolena in zajecjlala:

„Zavpijva!... Pokličiva na pomoč!“

„Koga? Tvojega očeta... In če jih je še več... in ga napadejo?“

„Potem... potem pokličeva uslužbence... saj imaš zvonec do njih.“

„Da... da... tako bo najbolje... Samo da ne pridejo prepozno!“

Raymonde je pritisnila na gumb ob svoji postelji. Gori je zabrnal zvonec, tako vnikljivo, da so ga vendar morali slišati tudi spodaj.

Prisluhnili sta. Tišina je postajala grozotna in celo vetrič ni več šibil listov na grmovju.

„Strah me je... Strah... je jecljala Suzana.“

Takrat pa se je iznenada od spodaj razlegel v noč hrup boja, trušč prevrnjenih stolov, besede, vpitje, in nato strahotno ječanje, hropenje človeka, ki ga duše...

Raymonde je planila k vratom. Suzana se ji je obupno obesila za ramo.

„Ne... ne... ne pusti me same... bojim se!“

Konec „Tigra“ na 14. strani!

Raymonde jo je pahnila od sebe in skočila na hodnik; takoj za njo je prihitela Suzana, vpijoč in opotekaje se od zidu do zidu. Prišla je do stopnic, zletela dol, planila skozi vrata v veliki salon in kakor pribita obstala na pragu. Suzana se je stisnila k njej. Tri korake pred njima je stal neki moški s svetiljko v roki. Nameril jo je na deklici, da ju je sij oslepil, dolgo gledal njuna bleda obraza, nato pa je počasi in pokojno da nikoli tega vzel svojo čepico, pobral s tal košček papirja in dve slamnati bilki, zabrisal odtise nog na preprogi, stopil na balkon, se spet obrnil k deklicama, se jima globoko priklonil in izginil.

Suzana je prva stekla v mali budoar, ki je spajal veliki salon s spalnico njenega očeta. Takoj ob vstopu se ji je odprl strašen pogled. V medli mesečini je zagledala na tleh drugo zraven drugega dve telesi brez življenja. Sklonila se je k enemu izmed njiju.

„Oče!... Oče!... Ti si?... Kaj ti je?“ je zavpila vsa blazna.

Grof de Gesvres se je zganil.

„Ne boj se... nisem ranjen,“ je rekel z ubitim glasom. „In Daval? Ali je živ? Nož... Nož?...“

Takrat sta prišla dva služabnika s svečami. Raymonde se je vrgla k drugemu truplu in spoznala v njem Jeana Davala, grofovega zasebnega tajnika in zaupnika. Njegov obraz je bil že pokrit z mrliško bledico.

Potlej je vstala, se vrnila v salon, vzela iz zbirke orožja na steni puško, ki je o njej vedela, da je nabita, in stopila na balkon. Minilo je bilo komaj petdeset šestdeset sekund, kar se je bil neznanec spustil po lestvi. Tedaj ni mogel biti še daleč, tem manj, ker je bil iz opreznosti prestavil lestvo, da ga ne bi mogli zasledovati. In res ga je kmalu uzrla, ko se je plazil ob starih samostanskih razvalinah. Prislonila je puško, mirno pomerila in sprožila. Neznanec je pal.

„Zadet! Zadet!“ je vzkliknil služabnik. „Imamo ga! Ponj grem.“

„Ne, Viktor; vstal je... stecite po stopnicah in potem na desno k vratcem. Samo skozi ta vrata lahko pobegne.“

Viktor je odhitel, toda še preden je bil v parku, je neznanec spel pal. Raymonde je poklicala drugega uslužbenca.

„Albert, ali ga vidite? Tam pri velikem obloku?“

„Da, v travi se plazi... Ta je naš!“

„Pazite tu nanj!“

„Ne uide nam! Na desni so razvaline, na levi odprl park.“

„In Viktor naj straži vrata na levi,“ je rekla in spel prišla za puško.

„Vi hočete iti, gospodična?“

„Da!“ je odločno odgovorila in energično prikimala. „Še en naboj imam... Če se le zgane...“

Sla je. Takoj nato jo je Albert videl hiteti proti razvalinam. Zavpil ji je skozi okno:

„Skril se je za oblok. Ne vidim ga več. Pazite, gospodična...“

Raymonde je obšla stari samostan, da odreže neznancu umik, in kmalu jo je Albert izgubil iz oči. Ker je čez nekaj minut še vedno ni bilo na izpregled, ga je obšel nemir, in namestu da bi bil šel po stopnicah, je skušal priti do lestve, ne da bi bil spustil razvaline iz oči. Ko se mu je to posrečilo, se je naglo spustil dol in stekel na desno proti obloku. Trideset korakov dalje je dobil Raymondo in Viktorja.

„Nu?“ je vprašal.

„Ni ga,“ je odgovoril Viktor.

„In vrata?“

„Prav od tam prihajam... Evo ključa.“

„A vendar, mislim...“

„O, ne uide nam!... V desetih minutah je lopov v naših rokah!“

Med tem sta prišla s pristave, ki je stala daleč na desni, a vendar še znotraj obzidja, zakupnik in njegov sin, ki sta se bila zbudila od strele; povedala sta, da nista nikogar srečala.

„Prekleto!“ je zaklel Albert. „Ne, iz razvalin ni mogel priti... Na vse zadnje ga staknemo še v kaki luknji!“

Napravili so sistematski bojni načrt, prebrskali sleherni grmič in odgrinjali žilavi bršljan, ki se je penjal po stebrih. Videli so, da je kapela nepristopna in da so vsa okna na njej cela. Obšli so samostan in pogledali v najbolj skrite koticke, toda vse iskanje je bilo zaman.

Samo nekaj so odkrili. Na kraju, kjer je neznanec pal od Raymondinega strela, so našli šofersko čepico iz zelo voljnega svetlordečega usnja. To je bilo vse.

Ob šestih zjutraj je bilo orožništvo v Ouvillu-la-Rivière že obveščeno in je odšlo na kraj zločina, potem ko je poslalo podrobno poročilo državnemu pravdnictvu v Dieppu. Glavni krivec mora biti vsak trenutek prijet, „ker že imajo njegovo pokrivalo in nož, ki je bil z njim storjen umor“.

Ob desetih sta pripeljala po lahmem klancu proti gradu dva izvoščka. V enem vozu, častitljivi kočiji, sta sedela drugi državni pravdnik in preiskovalni sodnik s sodnim zapisničarjem. Na drugem, dokaj neznatnejšem vozu sta se peljala dva mlada poročevalca, ki sta zastopala „Journal de Rouen“ in velik pariški dnevnik.

Stari grad je bil prej opatija ambrumésyjskih menihov, ki so jo v revoluciji porušili; pred dvajsetimi leti pa jo je kupil grof de Gesvres, in jo prezidal. Sestajala je iz glavnega poslopja z zvonikom in uro in dveh kril z okroglima balkonom in kamenito balustrado. Z obzidja parka je razgled po dolini, ki jo obdajajo visoke čeri normanske obale, in dalje na sinjo morsko gladino med vasema St. Marguerite in Varengeville.

Tam je živel grof de Gesvres s svojo hčerko Suzano, zalim nežnim plavolasim bitjem, in nečakinjo Raymondo, ki jo je bil pred dvema letoma vzel k sebi, ko jo je osirotila ista časna smrt očeta in matere. Življenje na gradu je teklo mirno in redno, le od časa do časa so prišli sosede v posete. Poleti se je grof skoro vsak dan vozil z deklicama v Dieppe. Bil je visokorasel mož lepega a resnega obraza in že sivečih las. Bil je jako bogat in je sam upravljal svoje imetje in nadziral prostrana posestva s svojim zasebnim tajnikom Jeanom Davalom.

Takoj po prihodu si je dal preiskovalni sodnik predložiti prvo poročilo orožniškega stražmojstra Quevillona. Zločinca še vedno niso dobili, toda zastraženi so bili vsi izhodi parka in je bil beg nemogoč.

Mala družba je šla skozi kapitelsko dvorano in obednico, ki sta bili v pritličju, v prvo nadstropje. Popoln red v salonu je takoj zbudil pozornost. Noben stol, nobena miza in dra-

go pohištvo ni bilo videti premaknjeno z mesta, in nič ni dalo sklepati, da bi kaj manjkalo. Na levi in desni so viseli prekrasni flamski gobelini z zgodovinskimi osebnostmi. Zadaž na lesenih stenskih obojih so predočevale štiri lepe oljnate slike v okvirjih svoje dobe prizore iz bajeslovja; bile so to znamenite Rubensove slike, ki jih je grof de Gesvres s flamskimi gobelini vred podedoval po svojem ujcu španskem grandu markiju Bobadilliju.

Gospod Filleul je menil:

„Če gre za tatvino, nimamo v tem salonu ničesar iskati.“

„Kdo ve!“ je odvrnil državni pravdnik, ki je sicer malo govoril, a še to le da ugovarja preiskovalnemu sodniku.

„Glejte, dragi moj, prva skrb vlomilca bi bilo seči po teh gobelinah in slikah, ki imajo svetoven sloves.“

„Morda ni več utegnil.“

„To bomo kmalu videli.“

Tisti mah je vstopil grof de Gesvres in za njim zdravnik. Grofu se niso prav nič videle posledice napada; ljubeznivo je pozdravil uradnika in nato odprl vrata v budoar.

V to sobo ni bil po zločinu še nihče stopil razen zdravnika; bila je v nasprotju s salonom v velikem neredu. Dva stola sta bila prevrnjena, ena miza razbita, več drugih predmetov, žepna ura, stopomer in mapa s pisemskim papirjem so ležali raztreseni na tleh. Nekateri pisemski papirji so bili oškropljeni s krvjo.

Zdravnik je odgrnil prt, ki je bil z njim mrtvec pokrit. Jean Daval je ležal na hrbtu, eno laketo si je bil podvil pod života; oblečen je bil v svojo običajno žametasto obleko, na nogah pa je imel okovane čevlje. Ovratnika so mu bili odprli in srajco odpeli; na prvi pogled si uzel na prsih veliko rano.

„Smrt je takoj nastopila,“ je izjavil zdravnik, „dobil je sunek z nožem.“

„To je bil gotovo oni nož,“ je menil preiskovalni sodnik, „ki sem ga videl na kamini v salonu zraven usnjate čepice?“

„Da,“ je potrdil grof, „nož so tu našli. Vzel je bil s stene v salonu, kjer vise starinska orožja in kjer je tudi moja nečakinja gospodična de Saint-Véran snela puško. Šoferska čepica je očitno last morilca.“

Gospod Filleul si je ogledal sobo, zadal zdravniku nekaj vprašanj in potem prosil grofa, naj mu natanko pove vse, kar je videl in kar ve.

„Zbudil me je Jean Daval,“ je začel grof pripovedovati. „Sicer sem slabo spal, ker je bila svetla noč; nenadoma se mi je zazdelo, da čujem stopinje, in ko odprem oči, ga zagledam ob znožju postelje s svečo v roki, vsega oblečenega... kakor zdaj tu leži, zakaj pogosto je delal pozno v noč. Zdel se mi je jako razburjen in mi je tiho rekel: ‚Nekdo je v salonu.‘ In res sem čul neke glasove. Vstal sem in potihoma malo odprl vrata v ta budoar. Isti trenutek so se odprla druga vrata, ki držijo v veliki salon, in noter je planil neki moški, ki se je vrgel name in me udaril s pestjo po senci, da sem se onesvestil. Pripovedujem vam to, gospod sodnik, brez vsakih podrobnosti, ker pomnim samo glavne stvari in se je vse odigralo z bliskovito naglico.“

„In potem?“

„Potem se ničesar več ne spomnim... izgubil sem zavest... Ko sem se spet osvestil, je ležal Jean Daval na smrt ranjen zraven mene.“

„In niste prvi mah nikogar osumili?“

„Nikogar.“

„Ali imate sovražnike?“

„Ne bi rekel.“

„Tudi gospod Daval ne?“

„Daval? Sovražnik? Bil je najboljši človek na svetu. V teh dvajsetih letih, ko mi je bil tajnik in — lahko rečem — tudi zaupnik, nisem srečal človeka, ki ne bi čutil do njega prijateljstva in simpatij.“

„A vendar se je zgodil vlom in umor, in za to je treba nagiba.“

„Nagib? Tatvina — kaj bi moglo drugega biti?“

„Tatvina? Tedaj ste okradeni?“

„Ničesar ne pogrešam.“

„Torej?“

„Torej, če niso ničesar ukrali in ničesar ne pogrešam, so morali vsaj nekaj odnesti.“

„Kaj?“

„Tega ne vem. Toda moja hči in moja nečakinja vam bosta z vso gotovostjo potrdili, da sta videli dva moža, ki sta šla čez park, in oba sta nesla obsežna zavoja.“

„Gospodični...“

„Gospodični sta sanjali? Tudi jaz bi najrajši to mislil, zakaj že vse jutro se izgubljam v domnevah in jalovem iskanju. Toda izvolite ju sami vprašati.“

Poklicali so deklici v veliki salon. Suzana je bila blede ko prti; še zdaj se je tresla in je komaj govorila. Energičnejša in močatejša in z zlatim sijem razburjenja v rjavih očeh tudi lepša Raymonde, je jela pripovedovati o dolepši Raymonde je jela pripovedovati o dogodkih prošle noči in o svoji udeležbi pri

„Vaše izpovedbe, gospodična, so tedaj popolnoma zanesljive?“

„Popolnoma. Moža, ki sta šla čez park, sta nekaj nesla.“

„In tretji?“

„Tretji je bil praznih rok.“

„Ali bi mi ga mogli popisati?“

„Ves čas mi je svetil s svetiljko v obraz, da nisem nič videla. Vendar bi rekla, da je bil visok in zajeten...“

„Ali se je tudi vam zdel tak, gospodična?“ se je obrnil preiskovalni sodnik k Suzani.

„Tudi... ali prav za prav ne...“ je počasi rekla Suzana in pomislila. „Meni se je zdel srednje rasti in vitek.“

Filleul se je nasmehnil; bil je vaje pri pričah nasprotujočih si izpovedb in opazovanj o istem dogodku.

„Tedaj imamo najprej posla s človekom iz salona, ki je hkrati visok in majhen, zajeten in droben — in drugič z dvema osebama, tistima iz parka, ki sta obdolženi, da sta odnesli predmete iz salona... ki so še tu.“

Gospod Filleul je bil sodnik iz šole ironikov, kakor je sam rad rekel. Ni preziral pritrdjevanja občinstva in ni zanemaril nobene prilike, da se s svojimi sposobnostmi postavi; to je dokazovalo tudi vse bolj naraščajoče število ljudi, ki so se gnetli v salon. Novinarjema so se bili pridružili zakupnik s svojim sinom, vrtnar in njegova žena, potlej uslužbenstvo gradu in naposled oba kočijaža, ki sta prišla z vozom iz Dieppa.

Gospod Filleul je povzel:

„Najvažnejše je zdaj dognati, kako je ta tretja oseba izginila. Gospodična, streljali ste s puško in s tega okna?“

„Da, begunec je bil ravno pri nagrobniku, ki je ves obrasel z bršljanom — tam, na levi samostana.“

„A potem je vstal?“

„Le na pol. Viktor je takoj stekel dol za stražit vrata, in jaz sem šla za njim. Albert je ostal tu na straži.“

Potlej je izpovedal še Albert in naposled je sklenil sodnik:

„Po tem takem ranjenec ni mogel pobegniti na levo, ker je vaš tovariš stražil vrata, ne na desno, ker bi ga bili morali videti, če bi šel čez trato. V tem trenutku mora tedaj po človeški pameti biti še na razmeroma neznatnem prostoru, ki ga obsežemo z očmi.“

„Tudi jaz tako mislim.“

„Vi tudi, gospodična?“

„Da.“

„In jaz prav tako,“ je pritrdil Viktor. Državni pravdnik je vzkliknil:

„Operacijsko polje je majhno; treba nam je tedaj samo nadaljevali pred štirimi urami začeta poizvedovanja.“

„Morda bomo zdaj imeli več sreče.“

Filleul je vzel s kamina usnjato čepico, si jo ogledal in rekel orožniškemu stražmojstru:

„Pošljite takoj enega svojih ljudi v Dieppe h klobučarju Maigretu, Rue de la Barre; gospod Maigret naj pove, če še ve, komu je prodal to čepico.“

„Operacijsko polje“, kakor se je izrazil državni pravdnik, se je omejevalo na prostor med gradom, trato na desni in kotom, ki ga tvorita zidova na levi in nasproti gradu; bil je to štirikotnik s kakih sto metrov dolgimi stranicami, ki so iz njega tu pa tam gledale podrtine znamenitega srednjeveškega samostana Ambrumésyja.

Na pomandrani travi so takoj uzrli sledove stopinj. Na dveh krajih se jih je še držala strjena črnkasta, malone že posušena kri. Za vogalom arkade, prav na koncu samostanskih razvalin je vseh znamenj nestalo; v tleh, posutih s smrekovimi iglami, stopinje niso puščale odtiskov. Toda kako je potem mogel ranjenec izginiti izpred dekličinih, Viktorjevih in Albertovih oči?

Preiskovalni sodnik si je dal od vrtnarja, ki je imel ključ, odpreti kapelo, pravi biser kiparske umetnosti, ki sta ji zob časa in celo revolucija prizanesla in ki je po fini arhitekturi pred dvorja in prelepih kipcih prišla na glas čuda normanske gotske umetnosti. V svoji notranjosti jako preprosta kapela ni imela

drugega okrasja kakor marmoren oltar in ni dajala nikakega zavetja. Kako bi tudi živa duša mogla vanjo priti? Saj so bila vrata zaklenjena.

Komisija se je vrnila k vratcem, kjer so bili obiskovalci razvalin vstopili. Od tam si prišel do nekake soteske, stisnjene med obzidjem in grmovjem; skozi jase v hosti si videl zapuščene kamnolome. Filleul se je sklonil; v prahu so se videli odtiski gumijastih koles. In res sta se Raymonde in Viktor spomnila, da sta kmalu po strelu slišala ropot avtomobila.

Preiskovalni sodnik je menil:

„Ranjenec se je pridružil svojim tovarišem.“

„Izključeno!“ je vzkliknil Viktor. „Saj sem bil že tu, ko sta ga gospodična in Albert še videla!“

„A vendar mora biti nekje! Zunaj ali notri, druge možnosti ni!“

„Tukaj je,“ sta vztrajala služabnika.

Sodnik je zmignil z rameni in se čemerno obrnil nazaj v grad. Stvar je slabo kazala. Tatvina, kjer nihče ničesar ne pogreša, potem pa še neviden ujetnik — kako naj bo dobre volje?

Bilo je že pozno. Gospod de Gesvres je povabil uradnika in novinarja na zajtrk. Pojedli so v popolnem molku; potlej se je gospod Filleul vrnil v salon in zaslišal uslužbenca.

V tem se je začel z dvorišča topot konjskih kopit in trenutek nato je vstopil orožnik, ki je bil odjezdil v Dieppe:

„Ali ste govorili s klobučarjem?“ je vzkliknil preiskovalni sodnik, že ves nestrpen, da bo vendar že izvedel nekaj določnega.

„Govoril sem z njim. Ta čepica je bila prodana nekemu kočijažu.“

„Kočijažu!“

„Da, ustavil se je pred njegovo trgovino in vprašal, ali bi mogel dobiti za nekega potnika rumeno usnjato čepico. Eno samo je še imel; kočijaž jo je plačal, ne da bi jo bil pomeril, in šel. Jako se mu je mudilo.“

„Kakšen voz je imel?“

„Odprt.“

„In kateri dan je to bilo?“

„Kateri dan? Danes, davi ob osmih.“

„Davi? Kaj naj spet to pomeni?“

„Čepica je bila davi kupljena.“

„Nemogoče! Saj so jo ponoči našli v parku. Torej je morala biti tu, in zato je morala biti kupljena že prej.“

„Davi. Klobučar mi je tako rekel.“

Vsi so se spogledali. Preiskovalni sodnik je napeto premišljeval. Potlej je skočil pokonci; posvetilo se mu je.

„Privedite kočijaža, ki me je pripeljal! Onega z odprtim vozom! Privedite mi ga!“

Stražmojster in podrejeni mu orožnik stahlastno stekla proti hlevu. Čez nekaj minut se je stražmojster vrnil sam.

„Kočijaž?“

„Dal si je v kuhinji postreči in ko je pozajtrkal...“

„Ko je pozajtrkal?...“

„Ga je zmanjkalo.“

„Z vozom vred?“

„Ne. Pod pretvezo, da bi rad obiskal nekega sorodnika v Ouvillu, si je izposodil hlapčevo kolo. Evo, tu je njegov klobuk in plašč.“

„Kaj je odšel gologlav?“

„Vzel je iz žepa čepico in si jo posadil na glavo.“

„Čepico?“

„Da, menda iz rumenega usnja.“

„Iz rumenega usnja? Saj ta je vendar tu!“

„Res, gospod sodnik, toda njegova je tej podobna.“

Državni pravdnik se je porogljivo nasmehnil.

„Zelo zabavno! Zelo zanimivo! Tedaj imamo dve čepici... ena, ki je prava, in ki je bila naše edino dokazilo, je šla z lažnim kočijažem! Drugo, nepravo, imate v rokah. Da, vrli mož nas je dobro potegnil!“

„Moramo ga dobiti! Poiščite ga!“ je zavpil gospod Filleul. „Stražmojster Quevillon, dajte vašega človeka takoj na konja in v skok!“

„Daleč je že,“ je rekel državni pravdnik.

„Naj bo še tako daleč, moramo ga dobiti.“

„Upajmo; vendar mislim, gospod sodnik, da moramo pred vsem v gradu iskati. Prosim, prečitajte ta papir, ki sem ga pravkar odkril v žepu plašča.“

„Čigavega plašča?“

„Kočijaževega.“

In državni pravdnik je pomolil gospodu Filleulu dvakrat preganjeni listič, na katerem

so bile s precej neuko pisavo napisane svinčnikom tele besede:

„Gospodični bo slaba predla, če je mojstra ubila.“

Ta dogodek je vse vznemiril.

„Kdor ima ušesa, da poslušaj, naj poslušaj. Posvarjeni smo,“ je zamrmral državni pravdnik.

„Gospod grof,“ je povzel preiskovalni sodnik, „prosim vas, da si ne delate skrbi. In vedve, gospodični, takisto ne. Ta groznja je brez pomena, ker je roka pravice na delu. Vsi varnostni ukrepi bodo storjeni. Za vašo varnost jamčim jaz. Kar se vaju tiče, gospoda,“ to rekši se je obrnil k poročevalcema, „se na vajino molčečnost zanesem. Bilo je velika usluga od mene, da sta smela biti pri preiskavi, in slabo bi se mi zahvalila...“

Obstal je, kakor bi se bil nečesa domislil, pogledal po vrsti oba mladeniča in stopil k prvemu:

„Pri katerem listu ste, gospod?“

„Pri ‚Journalu de Rouen‘.“

„Imate izkaznico?“

„Evo je.“

Listina je bila v redu, ni ji bilo moči oporekati. Gospod Filleul se je obrnil k drugemu poročevalcu:

„In vi, gospod?“

„Jaz?“

„Da, vi, pri katerem listu ste?“

„Bože, gospod preiskovalni sodnik — za več listov pišem... povsod po malem...“

„Vaša izkaznica?“

„Je nimam.“

„Aha! Kako to da ne?“

„Če hočete dobiti od uredništva legitimacijo, morate biti stalen sotrudnik.“

„In?“

„In jaz pišem le, kadar prilika nanese. Pošljem članke, ki jih objavijo... ah pa tudi ne, kakor pride.“

„Potem vas prosim za vaše ime in listine.“

„Moje ime vam ne bi nič povedalo. Listin nimam.“

„Kaj? Nobenega papirja, da bi se z njim izkazali o svojem poklicu?“

„Nimam poklica.“

„Cujte, gospod,“ je ogorčeno vzkliknil preiskovalni sodnik, „menda si vendar ne boste

TIGER

N A P I S A L M A X I M I A N D

„Izginem,“ je zamrmral velikan.

„In odideš iz dežele.“

„Odidem iz dežele.“

„In če se kdajkoli vrneš, te poiščem in ubijem.“

Strašni obraz je pogledal kvišku in se srepo zazrl v Jacka. Strah, ki ga je čital v tem obrazu, se je Tigru zagnusil. „Da.“

„In zdaj idi!“

Pavijan je stopil korak nazaj, se obrnil in zbežal opotekaje se proč — ven iz tangla — ven iz zločinskega sveta — da poslej živali kot vagabund brez imena v širnem svetu.

Takrat je Tigra zapustila vsa moč. V glavi mu je razbijalo in noge se niso več pokoravale njegovi volji. Le to je še vedel, da se je obrnil nazaj na ulici in da je venomer ponavljal edino besedo: „Mary, Mary!“

In potlej je mahoma uzrl kakor v blestem oblaku, bil pa je le sij ulične svetiljke, Mary, ki je tekla proti njemu, brez klobuka, in lasje so ji plapolali v vetru.

In tedaj ni več zmogel koraka, in ko je bila pri njem, so mu kolena klecnila, in kleče je iztegnil roke proti njej.

„Mary,“ je zajechal, „odpusti! Vzemi me s seboj!“ In potem se mu je stemnilo pred očmi.

KONEC

Nekateri ljudje so sicer izpraševali, takih ljudi je povsod; toda po večini so mlado gospo Lodgevo brez ugovora sprejeli. Saj je pa

predrznili čuvati svoj inkognito, potem ko ste se z zvijačo vtihotapili med nas in se okoristili z našimi uradnimi tajnostmi!“

„Prosil bi vas, gospod preiskovalni sodnik, da ne pozabite: ko sem prišel, me niste po ničemer vprašali, in zato tudi nisem bil dolžan kaj izpovedati. Sicer pa nisem imel vtisa, da bi bila vaša preiskava tajna; saj so bili vsi navzoči... celo eden izmed krivcev.“

tudi bilo treba poguma za to, da si izrazil pomisleke o človeku, ki so ga Lodgevi sprejeli med svoje. In tudi oni, ki so imeli kaj povedati, tega niso storili na glas, vrhu tega je imela Mary na precej dolgem potovanju po inozemstvu priliko mnogo videti in se marsičesa naučiti; in ker je bila še iz tangla vajena rabiti oči, res ni bilo kaj stvari, ki bi jih ji bilo treba dvakrat povedati.

Ko sta se dve leti nato vrnila iz Italije, se ji je zdelo prejšnje življenje v tanglu le še grd, meglen sen. Začela je novo življenje z novim rojstvom, in dan tega rojstva je bil oni, ki je bil vrezan na notranji strani njenega poročnega prstana.

Bilo je v noči po povratku, okoli polnoči. Tako trdno je spala, da ni opazila, kako je njen mož prečudno neslišno vstal iz postelje. Tudi ni mogla vedeti, kako naglo se je oblekel. In prav tako se ji ni sanjalo o neki osebi, ki je stopila pri stranskih vratih iz hiše, o neki postavi, ki je s tihimi, dolgimi, lagotnimi koraki v srajci brez ovratnika in s čepico globoko na očeh stopila na cesto. Bilo je ob uri, ko se celo najčastitljivejše mačke v najodličnejših hišah pretegnejo, zbude in z zeleno-zoltimi očmi zasrepe v temo, nakar se kraddoma splazijo ven, da se poigrajo s prostakišnimi strešnimi zajci v sosesčini ter pomerijo z njimi zobe in kremplje.

Vsega tega ni mogla vedeti. Ko se je zjutraj zbudila, je Jack Lodge zdrav in čil spal v svoji postelji, in spal je do belega dne.

Toda spodaj v tanglu so se drugi dan širili glasovi, nad katerimi je prodajalec časopisov Billy odpiral usta in oči in je bil Bert Hagen ves dan zadovoljen in čudno dobre volje, zakaj glasovi so pripovedovali, da se je bil Tiger vrnil v svoja nekdanja lovišča. Bila je neka ironija v tem, da je zdaj Mary trdno spala v hiši ob parku, med tem ko je Tiger hodil po tanglu.

Sicer pa se s tem tudi vjema beseda, ki jo je nekoč rekel Cecil Darling na vprašanje, zakaj ne more opustiti svojih vednih in vednih potovanj v Afriko.

„Lahko iztrgaš moža iz džungle, toda če mu je tako namenjeno, mu nikoli ne iztrgaš džungle iz srca.“

Kuhinja in dom

Za dobro gospodinjo

Lonec, ki se ti je v njem *prismodila* jed, očisti s pepelom.

Zarjavele lonce namaži s koščkom slanine.

Železne *ponvice* odrgni s kisom in peskom, izmij jih in postavi na toplo ognjišče. Če hočeš, da se bodo svetili, jih odrgni z vročo soljo.

Umazano obleko iz satina operi z mrzlim kislim mlekom, samo pazi, da posnameš vso smetano, ker sicer ostanejo na obleki mastni madeži. Ko je izprana, jo položi med dva platnena prta in tako zlikaj.

Če hočeš preiskusiti, ali blago ne *izgubi barve*, ga daj med dve beli krpi, namočeni v vročo vodo in krepko drgni. Če na belih krpah ostane kaj barve, tega blaga ne peri v vroči vodi.

Z *anilinom* barvanih volnenih oblek ne nosi nikdar na goli koži.

Volnene nogavice smeš prati samo v mlačni vodi. Temne nogavice, ki hočeš, da ohranijo barvo, moraš oprati v toplem ocedku kuhanega bršljana.

Če hočeš, da se ti ne bodo *pete pri nogavicah* prehitro strgale vpleti vmes nekaj srednjemočne svile. Mali izdatek se ti bo bogato poplačal, ker bodo nogavice držale vsaj še enkrat tako dolgo kakor sicer.

Pretesne podveze iz elastike so škodljive, ker ovirajo redni krvni obtok in tudi razvoj meč.

Usnje na stolih očisti z bencinom ali mlekom.

Mokre čevlje moraš dolgo drgniti, da se začno svetiti. Če pa mazilu za čevlje dodaš nekaj kapljic mleka, boš to hitro dosegla.

Čevlji naj bodo zmeraj na mrzlem zračnem prostoru, nikdar pa ne v zaprtih omarah, kjer ti kmalu začno plesniti, ali pa postanejo trdi.

Bele *madeže od vinskega cveta* na lakiranih predmetih očistiš z mešanico olja in soli.

Lončene posode ne smeš nikdar postaviti na odprt ogenj, ker ti sicer počei, ali pa se ji lošč odlušči.

Debelo steklo je tudi z demantom težko rezati. Najbolje opraviš to, če namočiš debelejšo nit v terpentini, jo potem položiš v smeri, kjer hočeš steklo odrezati, in zažgeš. Med tem škropi steklo z mrzlo vodo in kmalu bo samo počilo v smeri zažgane niti.

Steklenice najbolje opereš z zdrobljenimi jajčnimi lupinami.

Zamrznenje oken preprečiš in otajanje pospešiš, če okna umiješ z vodo, ki ji je primešane nekoliko soli.

Če *umazanih oken* (posebno v kletih in hlevih) z navadno vodo ne moreš očistiti, dodaj vodi 10 odstotne solne kisline, potem jih izmij in osuši.

Če hočeš dobiti res *dobro volno*, nikdar ne mešaj volne vseh ovac. Najboljšo dobiš od ove, ki so v drugem ali tretjem letu.

Najzanesljivejši *psi čuvaji* so kraški ovčarji, ki pa so zelo nevarni in morajo biti zmeraj na verigi.

Če hočeš, da ti bodo *kokoši tudi pozimi* pridno nesle, jih zmeraj krmi s toplo pičo.

Stare kokoši imajo trde ostroge, hrapave luske na nogah, debelo, mehko rožo in trd spodnji del kljuna. Mlade kokoši pa imajo šele začetke ostreg, gladke in lesketajoče se luske na nogah, roža je tanka in nežna, kremplji ostri in spodnji del kljuna mehak. Če to veš, ne boš nikdar kupila na trgu stare kokoši za mlado.

Kadar *kokoši vane* jih nikar ne moti. Le enkrat na dan jih za nekaj minut odženi iz gnezda, da se prezračijo in najedo.

Domača zdravilna zelišča

Kamilice so med njimi najbolj znane. Uporabljajo jih za izpiranje bolnih oči, ušes in nosa, kot grgalno sredstvo pri obolenju grla in pri črevesnih boleznih. Tudi za ženske bolezni pomagajo.

Meta je znano domače sredstvo, ki poživí oslabele sree in slabe živce. Odstrani tudi motnje in slabosti prebave, napenjanje, kronično kolcanje in tudi drisko.

Pelin, ki vpliva blagodejno predvsem na živce želodca in debelega črevesa, se je izkazal tudi pri želodčnem katarju. Poleg tega pomaga tudi proti glitstam.

Bezgovo cvetje zbuja potenje in ga uporabljajo pri prehladu, protinu in revmatizmu, kjer lajša bolečine. Kuhane bezgove jagode dajo dober čaj, ki poživí delovanje obisti. Korenine in skorja ženejo človeka na vodo.

Lipovo cvetje je za prehlad in potenje. Posebno priporočljivo z medom.

Baldrijan. Kuhane korenine (3–5 gr na dan) so najboljše sredstvo za pomirjenje in spanje. Tudi pri nevarnih krčevnih motnjah, sv. Vida plesu, epilepsiji (padavici, božjasti), želodčnih krčih in živčni koliki je priporočljivo sredstvo.

Ta zelišča mora imeti vsaka skrbna žena doma. Ako si jih ne kupi na trgu, jih dobi za majhen denar v vsaki drogeriji.

Jabolčne rezine

Potrebščine: 15 dkg surovega masla, 16 dkg pšenične moke, 7 dkg *Dr. Oetker-jevega Gustina*, nekaj soli, 2 rumenjaka, ½ zavojevka *Dr. Oetker-jevega pecilnega praška*, 3 osminke litra mrzle vode, jabolčni pire.

Priprava: Iz surovega masla, pšenične moke in Gustina, soli, rumenjaka, pecilnega praška ter vode napravi fino testo, ki ga stepaj tako dolgo, da začne izpuščati mehurčke. Nato razvaljaj testo tanko, ga razreži v 2 dela, napolni s pirejem ter ga speci.

Ker smo danes začeli novi roman, smo morali zaradi pomanjkanja prostora izpuščati običajno novelo in nekatere rubrike. Prosimo blagohotnega oprostjenja.

„Der Grosse Brockhaus“

Vsak človek, vsaka hiša mora brez pogoja imeti ta leksikon, ki mu ni enakega v svetovni zgodovini. Brockhaus nadomešča vse ono, kar je razmetano v tisočih in tisočih knjigah.

Brockhaus Vas dela nezmožljive ker je točen ko švicarska ura.

Vse informacije daje „Roman“.

Budilke po Din 60 — s tri-
letnim jamstvom
IVAN PAKIŽ, LJUBLJANA
11 **Pred Škofijo 15.**

150 dinarjev

na mesec plačuje za novi veliki Brockhausov leksikon.

20 velikih knjig s 16.000 strani

razkošno vezanih v polusnje ali platno. Novi Brockhaus bo Vam in Vašim otrokom desetletja najboljša šola v življenju, najzvestejši tovariš in najzanesljivejši svetovalec.

Do zdaj izišlih 5 knjig dobite takoj po vplačanju prvega obroka pri zastopniku največje jugoslovenske knjigarne „Minerve, d. d.“

Vse informacije daje „Roman“.

**Agfa
Kodak
Zeiss-Ikon
Voigtländer**

**Foto
kino
aparati**

**Stalno v zalogi
foto-materijal**

Janko Pogačnik

Ljubljana

Tavčarjeva ulica števil. 4.

23

„PLANINKA“ zdravilni čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti in prenavlja kri in učinkuje izborno pri slabi prebavi želodeca, zaprtju telesa, napenjanju, nerednem delovanju črev, hemoroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajih in žolčnem kamnu. Preprečuje kislinu in zbuja tek. Pravi „Planinka“ čaj je zaprt in plombiran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana

ter stane zavojček 20 Din

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek

Dr. Oetker-jev vanilinov prašek

Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipeja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristi Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se često ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi,
pudinge in spenjeno smetano,
kakao in čaj,
šartlje, torte in pecivo,
jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša $\frac{1}{2}$ zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 jajčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pripravo enostavnih, boljših, finih in najfinejših močnatih jedi, šartljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.

81